

Sygnatura akt II C 38/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR A. S.

Protokolant sekr. sąd. M. O.

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko T. Ś. (1)

o zapłatę kwoty 359,02 zł ustawowymi odsetkami od dnia 28 września 2014 roku do dnia zapłaty

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 77 zł (siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt II C 38/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 listopada 2014 roku skierowanym przeciwko T. Ś. (1), powód Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 359,02 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 września 2014 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 7 grudnia 2013 roku w Ł. miało miejsce zdarzenie drogowe, podczas którego pojazd pług-piaskarka o nr rej. (...), kierowany przez pozwanego, skręcając w prawo, najechał na przeciwległy pas ruchu wymuszając na uczestniczce ruchu M. O., kierującej R. (...), podjęcie manewru obronnego w celu uniknięcia zderzenia czołowego z pługopiaskarką, wskutek czego M. O. zjechała na prawe pobocze i gwałtownie hamując utraciła panowanie nad pojazdem oraz uderzyła w słup oświetlenia ulicznego, będący własnością (...) SA powodując jego uszkodzenie. Pozwany zbiegł z miejsca zdarzenia. Personalia sprawcy zostały ustalone dopiero w toku czynności podjętych przez funkcjonariuszy Policji. Pozwany przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Powód wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie za szkodę w latarni w kwocie 1.599,52 złotych. Powód wnosil w niniejszej sprawie o zasądzenie od pozwanego zwrotu części wypłaconego odszkodowania. Wskazano, iż (...) SA Oddział Miasto-Ł. objęte było ochroną ubezpieczeniową w powodowym towarzystwie wynikającą z polisy dobrowolnego ubezpieczenia o nr (...), zaś jako podstawę roszczenia powołano art. 828 § 1 k.c. w zw. z art. 415 k.c. Żądanie odsetek ustawowych od dnia 28 września 2014 roku powód uzasadnił wezwaniem pozwanego do zapłaty, w którym określono termin spełnienia świadczenia na dzień 27 września 2014 roku.

(pozew k. 2-6, pełnomocnictwo k.9, odpis KRS k. 10-14v)

W dniu 8 grudnia 2014 roku w niniejszej sprawie pod sygn. akt II Nc 1160/14, wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 42)

Pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego zaskarżył skutecznie powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem z dnia 29 grudnia 2014 roku. W złożonym sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, a także zwrot kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, iż pozwany na dzień szkody tj. 7 grudnia 2013 roku posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego w powodowym towarzystwie, a przedmiotowe zdarzenie powstało w związku z ruchem pojazdu marki M. (...) o nr rej. (...). Powód jest zatem zobowiązany do naprawienia szkody powstałej w związku z ruchem tego pojazdu. W odniesieniu do treści zarzutów stawianych w pozwie, pozwany wskazał iż twierdzenie o jego zbiegnięciu z miejsca zdarzenia nie zostało przez powoda udowodnione. Pozwany nie miał świadomości powstania przedmiotowej szkody.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 45-48, pełnomocnictwo k. 49)

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 5 marca 2015 roku powód podtrzymał wnioski i twierdzenia zawarte w pozwie, podkreślając jednocześnie, że jedyną sporną kwestią pomiędzy stronami pozostaje okoliczność zbiegnięcia pozwanego z miejsca zdarzenia. W ocenie powoda niewątpliwie jest, iż pozwany już w chwili zdarzenia wiedział, że jego zachowanie było przyczyną zdarzenia, a oddalając się z miejsca działał w celu uniknięcia swojej odpowiedzialności.

(odpowiedź na sprzeciw k. 56-58)

Na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2015 roku pełnomocnik powoda wyjaśnił, iż odszkodowanie zostało wypłacone z polisy OC. Pełnomocnik pozwanego oświadczył, że nie kwestionuje rozmiaru szkody.

(protokół rozprawy k. 79)

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

(protokół rozprawy k. 118)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 grudnia 2013 roku, pomiędzy godz. 9:15 a 9:25, na wysokości skrzyżowania ulic (...) i ulicy (...) w Ł. doszło do zdarzenia drogowego w którym T. Ś. (2) kierując pługopiaskarką marki M. (...) o nr rej. (...) podczas wykonywania manewru skrętu w prawo z ulicy (...) w ulicę (...), najechał na przeciwległy pas ruchu, czym wymusił na uczestniczące ruchu M. O. kierującej pojazdem marki R. (...) o nr rej. (...) jadącej ulicą (...) w kierunku ulicy (...), nagle zjechać na pobocze. Wykonując niespodziewany manewr M. O. zaczęła gwałtownie hamować, zjechała na prawe pobocze, utraciła panowanie nad pojazdem, zjechała na lewą stronę, i tyłem pojazdu uderzyła w słup oświetlenia ulicznego oznaczony numerem (...). Do kontaktu pomiędzy pojazdami nie doszło.

T. Ś. (2) odjechał z miejsca zdarzenia w kierunku ulicy (...), bez pozostawienia swoich danych.

(kserokopia notatki urzędowej k. 50-51, zeznania świadka M. O. k. 81, k. 116-117, bezsporne)

T. Ś. (2) był zatrudniony jako kierowca pługopiaskarki w firmie (...) spółka z o.o., mającej swoją siedzibę w Ł. przy ulicy (...). Po zdarzeniu z dnia 7 grudnia 2013 roku funkcjonariusze Policji ustalili w firmie, dla której pracował pozwany, że

tego dnia on kierował pługopiaskarką w miejscu zdarzenia drogowego, w którym uszkodzony został słup oświetlenia ulicznego przez pojazd prowadzony przez M. O..

W dniu 7 grudnia 2013 roku po zakończeniu pracy T. Ś. (2) udał się do domu. W godzinach popołudniowych przybyli do niego funkcjonariusze Policji rozpytując czy znane są mu okoliczności zdarzenia drogowego na ulicy (...). T. Ś. (2) wyjaśnił, że nie kojarzy opisanego zajścia. Po wizycie Policjantów pozwany skontaktował się z drugim kierowcą, który także w godzinach porannych świadczył pracę na tym samym terenie miasta. Następnie T. Ś. (2) udał się na wskazane miejsce zdarzenia. Wówczas stwierdził, że w podanym czasie zdarzenia przejeżdżał pługopiaskarką ulicą (...) oraz że to on był sprawcą zdarzenia.

(kserokopia notatki urzędowej k. 50-51, zeznania świadka Ł. P. k. 80-81, zeznania pozwanego k. 117-118)

Pojazd o numerze rejestracyjnym (...) na dzień zdarzenia tj. 07.12.2013 roku objęty był ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w ramach polisy (...) w Towarzystwie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

(okoliczność bezsporna, także wydruk z systemu (...) k. 52)

Pismami z dnia 3 września 2014 roku (doręczonym w dniu 10 września 2014 roku) oraz 22 września 2014 roku (doręczonym w dniu 26 września 2014 roku) powód wezwał T. Ś. (1) do zapłaty kwoty 359,02 złotych tytułem należności regresowej.

(przesądowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 15-16, wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 17-18)

T. Ś. (2) w dniu zdarzenia z dnia 7 grudnia 2013 roku miał świadomość zamontowania nadajnika (...) w kierowanym przez niego pojeździe.

(zeznania świadków: A. D. k. 116, Ł. P. k. 80-81, zeznania pozwanego k. 118)

Towarzystwo (...) SA wypłacił na rzecz (...) SA łączną kwotę odszkodowania w wysokości 1.599,52 zł za szkodę wynikłą ze zdarzenia z dnia 7 grudnia 2013 roku.

(decyzja z dn. 22.08.2014r. k. 22)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach sprawy oraz na podstawie zeznań pozwanego i świadków. Sąd uznał, że przedstawione przez stronę powodową dokumenty były wiarygodnym dowodem, ich treść nie budziła wątpliwości Sądu, co do ich prawidłowości i autentyczności. Nie było też żadnych wątpliwości, co do zgodności kserokopii zawartych w aktach sprawy z oryginałami dokumentów. Ustalenie stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

Strona powodowa wobec niekwestionowania przez pozwanego rozmiaru szkody i wysokości roszczenia cofnęła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego oraz z zeznań świadka H. K..

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

Zgodnie z art. 3 ust 4 pkt 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (t.j. Dz. U.z 2013r, poz. 950) do czynności ubezpieczeniowych należy również prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonywaniem umów ubezpieczenia, reasekuracji oraz gwarancji ubezpieczeniowych.

Za podstawę prawną dochodzonego przez powoda roszczenia należy przyjąć art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013r, poz. 392).

Zgodnie z tym przepisem, zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, wówczas, gdy jeżeli kierujący:

- 1) wyrządził szkodę umyślnie, w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości albo po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 2) wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa;
- 3) nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym, z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo o pościg za osobą podjęty bezpośrednio po popełnieniu przez nią przestępstwa;
- 4) zbiegł z miejsca zdarzenia.

W sprawie niniejszej powód wywodził swoje roszczenie w oparciu o wskazaną w pkt 4 powołanego przepisu podstawę tj. zbiegnięcie miejsca zdarzenia.

W odróżnieniu od typowego regresu ubezpieczeniowego zdefiniowanego w art. 828 § 1 KC (zgodnie z którym w braku odmiennego zastrzeżenia umownego z mocy prawa, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania), co do zasady zakładowi ubezpieczeń nie przysługuje prawo dochodzenia od sprawcy szkody zwrotu wypłaconego odszkodowania. Wiąże się to z personalizacją osoby odpowiedzialnej za wyrządzenie szkody - w klasycznej umowie ubezpieczenia jest to osoba trzecia, niezwiązana z ubezpieczającym (dodatkowo art. 828 § 2 KC nie dopuszcza do przechodzenia na ubezpieczyciela roszczeń ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, za wyjątkiem szkód umyślnych). Tymczasem w przypadku obowiązkowego ubezpieczenia OC roszczenie regresowe przysługiwałoby przeciwko kierującemu pojazdem, będącemu jednocześnie ubezpieczonym. Dopuszczenie regresu w takiej sytuacji wypaczałoby cel i istotę ubezpieczenia, dlatego też możliwość jego dochodzenia jest ograniczona do taksatywnie wyliczonych, wyjątkowych przypadków.

Zbiegnięcie z miejsca wypadku oznacza samowolne oddalenie się sprawcy z miejsca zdarzenia, posiadające znamiona ucieczki, mające na celu uniknięcie odpowiedzialności karnej, a więc uniemożliwienie lub utrudnienie ustalenia jego tożsamości, ukrycie przed organami ścigania samego zdarzenia lub też dodatkowo obciążających okoliczności, jak np. stanu po użyciu alkoholu, nieposiadania uprawnień wymaganych do kierowania. Inaczej ujmując, jest to ucieczka polegająca na szybkim, w zamiarze niezauważonym, opuszczeniu miejsca zdarzenia bez zamiaru powrotu. /tak J. J. M., K. N., P. S. w: komentarz do Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, opubl. L., por. też: Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 25 sierpnia 1994 r., sygn. akt III CZP 107/94, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 marca 2001, sygn. IV KKN 175/00, opubl. L./

Bezspornie pozwany oddalił się z miejsca zdarzenia (nie pozostał na nim bezpośrednio po zdarzeniu), jednak brak wystarczających przesłanek, aby przypisać mu, iż uczynił to w celu uniknięcia odpowiedzialności za swój czyn, jak również, aby jego zamiarem było utrudnienie ustalenia okoliczności, mających wpływ na tę odpowiedzialność. Za taką oceną zachowania pozwanego, przemawia to, iż po uzyskaniu informacji od funkcjonariuszy Policji iż doszło

do zdarzenia drogowego w miejscu i czasie, w którym wykonywał obowiązki pracownicze, niezwłocznie udał się na wskazane miejsce by ustalić czy do przedmiotowego zdarzenia mogło dojść z jego udziałem. Gdyby zamiarem pozwanego było uniknięcie odpowiedzialności bądź utrudnienie jej ustalenia, logicznym byłoby niepodjęcie przez niego działań zmierzających do wykazania swego sprawstwa. Nadto pojazdy w firmie, w której pozwany pracował, wyposażone są w nadajniki (...), umożliwiające łatwe i precyzyjne ustalenie lokalizacji pojazdu na dany moment. Co istotne okoliczność ta była pozwanemu doskonale znana. W świetle powyższego podjęcie przez pozwanego świadomej próby uniknięcia odpowiedzialności poprzez zbiegnięcie z miejsca zdarzenia uznać należałoby za nielogiczne i niezrozumiałe. Zdaniem Sądu oceniając zachowanie pozwanego, jako okoliczność przemawiającą za brakiem świadomości pozwanego iż doszło do zdarzenia drogowego z jego udziałem, a tym samym brakiem zamiaru uniknięcia odpowiedzialności, uwzględnić również należało fakt, iż przedmiotowe zdarzenie było kolizją bezkontaktową, nie doszło bowiem do zderzenia czy też otarcia pojazdów mechanicznych. Wina sprawcy zdarzenia polegała na wjechaniu pługopiaskarką na pas ruchu przeznaczony dla pojazdów jadących w przeciwnym kierunku, a tym samym wywołaniu u kierowcy pojazdu marki R. (...) konieczności podjęcia manewru nagłego skrętu w prawą stronę, w wyniku którego utracił on panowanie nad pojazdem i uderzył w słup energetyczny powodując jego uszkodzenie. Podkreślić należy wyraźnie, iż słowa świadka - uczestniczki zdarzenia, iż „kierowca (pługopiaskarka) musiał mnie widzieć” (zawarte w protokole przesłuchania na etapie postępowania wykroczeniowego) odnoszą się do momentu, kiedy to samochód M. O. do skrzyżowania ulic dopiero się zbliżał. W dalszych zeznaniach składanych podczas tego postępowania, a potwierdzonych w toku niniejszego postępowania, świadek wskazała, iż nie wie czy pozwany widział samo zdarzenie, a także czy miał świadomość przedmiotowego zajścia drogowego. Podjęcie przez M. O. manewru hamowania i związane z nim następstwa tj. utrata panowania nad pojazdem oraz uderzenie pojazdu w oświetlenie uliczne miało miejsce po wyminięciu się rzeczonoego pojazdu R. z pługopiaskarką. Nie zostało ustalone, aby pozwany słyszał odgłosy hamowania bądź uderzenia przez samochód R..

Należy podkreślić, iż roszczenie regresowe zakładu ubezpieczeń - tak jak każde inne roszczenie - stosownie do art. 6 k.c., wymaga wykazania zasadności tego roszczenia zarówno co do okoliczności jego powstania, jak i jego rozmiarów. I choć przesłanki umożliwiające kierowanie tego roszczenia do sprawcy szkody są jak najbardziej słuszne, to jednak zasada regulująca kwestie ciężaru dowodu zawsze winna być zachowana. Sąd uznał, iż powód nie wypełnił obowiązku udowodnienia podstawowej przesłanki swego roszczenia, tj okoliczności zbiegnięcia przez pozwanego z miejsca zdarzenia. Wykazano, czemu sam pozwany nie przeczył, iż sprawca oddalił się z miejsca zdarzenia, jednakże biorąc pod uwagę całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wykazano, iż pozwany oddalił się z miejsca zdarzenia celowo, z zamiarem uniemożliwienia jego identyfikacji i uniknięcia odpowiedzialności.

Wobec powyższego powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., stanowiącej o zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu. Na kwotę zasądzonych kosztów procesu składa się kwota 60 złotych wynagrodzenia pełnomocnika oraz 17,00 złotych poniesione tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W zakresie ustalania wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego Sąd orzekł na podstawie § 6 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 490)